

ENER-2060 TEKNILLINEN TERMODYNAMIIKKA

TENTTI 18.12.2012

Ohjelmoitavan laskimen käyttö sallittu.

Kirjan Cengel & Boles: Thermodynamics, An engineering approach ja jaettavan Summary-monisteen käyttö on sallittu

1. Lämpövoimakone toimii lämmönlähteen ($T_{\text{lähde}} = 800 \text{ °C}$) ja lämpönielun välillä ($T_{\text{nielu}} = 40 \text{ °C}$). Jos lämpövoimakoneesta poistuva lämpövirta on 80 kJ/s , voi kone tuottaa enintään tehon

- a) 80 kW b) 1520 kW c) 194 kW d) 214 kW e) 128 kW

2. Kosteaa ilmaa lämmitetään hyvin korkeaan lämpötilaan. Jos kaasun koostumus tasapainotilassa on H_2O , O_2 , N_2 , OH , H_2 ja NO . Kuinka monta tasapainovakioyhtälöä tarvitaan seoksen tasapainokoostumuksen laskemiseen. Valitse oikea vaihtoehto:

- a) 1   b) 2   c) 3   d) 4   e) 5

3. Ilma-standardikiertoprosessi, jossa on vakio ominaislämmöt, on toteutettu mäntä-sylinterikoneena. Kiertoprosessi koostuu seuraavista neljästä prosessista:

1-2 Isentrooppinen puristus puristusasteen ollessa $r = V_1/V_2$

2-3 Lämmöntuonti vakiotilavuudessa

3-4 Isentrooppinen paisunta paisuntasuhteen ollessa $r_e = V_3/V_4$

4-1 Lämmönluovutus vakioaineessa tilavuussuhteen ollessa $r_p = V_4/V_1$

(a) Piirrä prosessin P-v ja T-s kaaviot

(b) Johda kierto-prosessin termiselle hyötysuhteelle lauseke k , r ja r_p funktiona.

(c) Johda hyötysuhteen raja-arvo kun r_p lähestyy yhtä ($r_p \rightarrow 1$).

4. Lämpöeristetty jäykkä säiliö on jaettu kahteen osaan, joilla on eri tilavuus. Kumpikin osatilavuus sisältää samaa ideaalikaasua eri määrän samassa paineessa, mutta eri lämpötiloissa. Osia jakava (äärettömän ohut) seinä poistetaan ja kaasujen annetaan sekoittua. Oletetaan, että ominaislämpökapasiteetit ovat vakioita. Johda yksinkertainen lauseke seoksen lämpötilalle, joka on muotoa

$$T_3 = f\left(\frac{m_1}{m_3}, \frac{m_2}{m_3}, T_1, T_2\right)$$

jossa m_3 ja T_3 ovat seoksen massa ja loppulämpötila.

5. Laske, mikä oheisen kaavion mukaisen välitulistetun Rankine-höyrykiertoprosessin komponenteista tuottaa suurimman eksergian vähenemisen. Prosessin lämpönielu on lämpötilassa 10 °C ja lämmönlähde lämpötilassa 600 °C. Tilapisteiden arvot:

$$s_1 = s_2 = s_f @ 10 \text{ kPa} = 0.6492 \text{ kJ/kg} \cdot \text{K}$$

$$s_3 = s_4 = 6.5579 \text{ kJ/kg} \cdot \text{K}$$

$$s_5 = s_6 = 8.0893 \text{ kJ/kg} \cdot \text{K}$$

$$q_{\text{in}, 2-3} = h_3 - h_2 = 3273.3 - 199.88 = 3073.4 \text{ kJ/kg}$$

$$q_{\text{in}, 4-5} = h_5 - h_4 = 3485.4 - 2636.4 = 848.1 \text{ kJ/kg}$$

$$q_{\text{out}} = 2373.1 \text{ kJ/kg}$$

